

Satın alınan İzmir - Kasaba ve temdidi hattının tesellüm, tasfiye ve işletme muamelâtı hakkında 1/1066 numaralı kanun lâiyhası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/1559

30 - V - 1934

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Satın alınan İzmir - Kasaba ve temdidi hattının tesellüm, tasfiye ve işletmesi muamelâtı hakkında Nafia vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 30-V-934 te Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

..... numaralı kanunla mubayaası Meclisi Âlice kabul ve tasvip buyurulan İzmir - Kasaba ve temdidi demiryollarının Devlet demiryolları camiasına ilhakı tabii olduğundan tesellüm muamelesinin ifasına da Devlet demiryolları memur edilmiştir.

Madde 1 — İzmir - Kasaba hattı imtiyaz mukavelesine nazaran şirket menafii ve halk ihtiyacı göz önünde bulundurularak bir takım hususî tarifeler yapmış ve kendi teşkilâtına uygun mukarrerat ile idare etmekte bulunmuştur. Hattın mubayaa mukavelesini tesellüm muamelesinin derhal takip etmesi zarureti bu tarife, nizam ve mukarreratın bir müddeti muvakkate için aynen tatbikını zarurî kılmıştır. Memurlara Devlet demiryolları nizam ve tarifeleri tatbikatını öğretmek için bir intikal devresinin kabulü zarurî görülmüştür.

Madde 2 — .

Madde 3 — İzmir - Kasaba hattının sabık idaresinden alınan hesabatta 1933 senesi için 2 706 616 lira masraf ve 2 203 625 lira vâridat görülmektedir. Bu hattın bütün edevatı muharrike ve müteharrikesi (Fren a vide) denilen ve bütün dünyaca terkedilen bir fren sistemile mücehhez olup bunların Devlet demiryollarında kabul edilen en modern (Konzekınor) frenle techizi pek yüksek ehemmiyettedir. Memleketin müdafaa vasıtaları meyânında birinci safta bulunan demiryolları edevatı muharrike ve müteharrikesinin icabında demiryollarının her tarafında işleyebilecek yeknesak tertibat ile techizi hayati bir zarurettir. Bu ferenlerin tebdili mevcut edevatı muharrike ve müteharrikeye nazaran (400 000) lira arasında bir masrafı mucip olacaktır.

Satın alınan hattan memleketin en hayati zamanlarında istifade edebilmek için bu masrafın ihtiyarı hattın satın alınması kadar mühim olduğundan masraf bütçesi geçen seneye nazaran takriben 300 000 lira fazlasile 3 000 000 lira kabul edilmiştir. Mezkûr idarenin müdüriyet teşkilâtının lâğvile elde edilecek tasarrufla beraber fren ıslahatının talep eylediği tahsisatı bulacağımızı ümit ediyoruz. Varidata gelince şirketin son hesabına nazaran 800 000 lira fazla tahmin edilmiş ise de şimdiye kadar mevcut rakabet tarifelerinden mutazarrır olan idarelerin

tevhidile müvaredat fazlasında temin edileceği ümit olunmaktadır. İzmir - Kasaba hattının 927 senesi hâsılâtının 3 630 000 lira 928 senesi hasılatının 3 605 000 lira, 929 senesi hasılatının 3 452 000 lira gibi büyük rakamlar göstermesi bu ümidimizi takviye edecek mahiyettedir.

Madde 4 — İzmir - Kasaba hattının Alaşehir - İzmir kısmı hafif raylarda mefruş olduğundan tebdilleri lâzım olduğu gibi hafif dingillere göre inşa edilen demirköprülerinde Devlet demiryolları edevatı muharrike ve müteharrikesinin dingil tazyiklerine tahammül edecek şekilde tebdilleri de zaruridir. Bu gibi tecdit ve tamiratı-esasiye işlerinin işletme bütçesiyle yapılmasına imkân olmadığından bunların inşaat tahsisatından sarfı lâzım gelmektedir.

Kanunun mevaddı sairesi mubayaa mukavelesinin tatbikatına ve umumî formalitenin tekemülüne matuf olmakla kabulü yüksek tasviplerine arz olunur .

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafia encümeni

K. № 15

Esas № 11066

31-V-1934

Yüksek Reisliğe

Satın alınan İzmir - Kasaba ve temdidi hattının tesellümü ve tasfiyesi ve işletmesi muamelâtı hakkında Nafia vekilligince hazırlanıp Başvekâleti Celileden Yüksek Reisliğe gönderilip encümenimize havale bvyurulmuş olan kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatası okunup konuşuldu.

Kanun lâyihasına göre satın alınan hattın mukavelesindeki şartlara tevfikân teslim ve tesellüm muamelesi ve işletme umuru Nafia vekilinin nezareti altında olmak üzere Devlet demiryolları ve limanları umum müdürlüğü tarafından yapılacaktır. Yeni hatlar üzerinde Devlet demiryollarının usul ve nizamı tatbik olunacaktır.

Ancak bunun için bir intikal devresi lâzım olduğundan şimdiki tarifeler ve sair işletme umuru muvakkat bir müddet daha devam edecektir. Bu hattaki vagon ve lokomotiflerin sikletine göre yapılmış olan hat aksamile köprülerin de tebdili zaruridir. Bundan başka vagonlardaki fren tertibatında Devlet demiryollarındaki son sistem fren tertibatı şekline konulması hayati bir meseledir.

Bu hattın İzmir - Alaşehir kısmı hafif ray-

larla mefruş olduğundan tadili lâzım geldiği gibi hafif dingillere göre yapılmış olan demir köprülerin de Devlet demiryollarındaki edevatı muharrike ve müteharrikesinin tazyiklerine tahammül edecek surette ıslahı lâzımdır. Hattın işletilmesi için Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü bütçesine 3 milyon lira masraf ve bunu karşılamak üzere aynı miktar varidat konulmuştur. Kanun lâyihası aynen kabul olunarak havalesi mucibince bütçe encümenine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe takdimine karar verildi.

Nafia En. Rs.	M. M.	Kâ.
Samsun	Erzincan	Manisa
Etem	A. Samih	Osman
Aza	Aza	Aza
Samsun	Kütahya	Mersin
Dr. Asım	İbrahim	S. Fikri
Aza	Aza	Aza
Tekirdağ	Kütahya	Eskişehir
M. Rasim	Hakkı	Ahmet
Aza	Aza	
İçel	Isparta	
Hakkı	H. Hüsnü	

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata № 142

Esas № 1/1006

30-V-1934

Yüksek Reisliğe

Satın alınan İzmir - Kasaba ve temdidi hattının tesellüm, taşıma ve işletme muamelesi hakkında olup Nafia encümeninin mazbatasile birlikte encümenimize tevdi olunan kanun lâyhası Nafia vekili Beyin huzurunda tetkik ve müzakere olundu.

Müktesit heyetin tasvibine arz olunan diğer bir kanun lâyhası ile satın alınacak olan İzmir - Kasaba ve temdidi hattının işletilmesine ait masraflarla bu hattın alınacak varidatı hakkında yapılacak muamelelerle saireyi gösteren bu kanun lâyhası encümenimizce de aynen kabul

edilmiştir.

Umumi heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe taktim olunur.

Reis	Rs. V.	M. M.	Ka.
Burdur	Isparta	Bayazit	Tokat
M. Şeraf	Mükerrem	Ihsan	
Balıkesir	Çorum	Istanbul	
Enver	Mustafa	Sadettin	
Kayseri	Kırklareli	Sivas	
A. Hilmi	Şekket	Rasim	
Sivas	Yozgat	Ezizim	
M. Kemal	S. Sirtı	Amir	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Satın alınan İzmir - Kasaba ve temdidi hattının tesellümü ve taşıması ve işletilmesi muamelelerine ait kanun lâyhası

MADDE 1 — 248 numaralı kanunla satın alınan İzmir - Kasaba ve temdidi demiryolları satın alma mukavelesindeki şartlara göre teslim ve tesellüm muamelesinin ifasına ve tasfiyesine ve bu hattın işletme umuruna bilcümle hukuk ve vecaibile Nafia vekilinin nezareti altında olmak üzere Devlet Demiryolları ve limanları umum müdürlüğü memur edilmiştir.

İzmir - Kasaba hattında mevcut talimat, mukarrerat, ve tarifeler 1 Haziran 1934 tarihinden itibaren aynen tatbik olunmakla beraber Devlet demiryolları umum müdürlüğü bir sene zarfında bu talimat, mukarrerat ve tarifeleri Devlet demiryollarında tatbik edilenlere uygun bir şekilde tadil edecektir.

MADDE 2 — İzmir - Kasaba ve temdidi demiryollarının satın alma muamelesi bilcümle damga resimleriyle tapu harç ve resimlerinden muaftır.

MADDE 3 — Satın alınan bu hatların 1934 senesi işletilmesine taallük eden bilcümle idari,

tüccari muamele ile masrafları, tamirâtı müte-madiyesi umum müdürlüğün mümasili işlerde tatbik eylediği usul ve nisbetlere göre yapılmak üzere Devlet demiryolları ve limanları işletme idaresinin 1934 senesi bütçesinde açılan (Hususî masraf) faslına (3 000 000) üç milyon lira tahsisattan tesviye edilir.

İzmir - Kasaba ve temdidi demiryollarının varidatı sene nihayetinde Devlet demiryolları ve limanları işletme umumî idaresinin 1934 bütçesi mütenazırı fasıl ve maddelerine irat ve masarifi de keza Devlet demiryolları ve Limanları işletme umumî idaresinin masraf bütçesinin mütenazırı fasıl ve maddelerine masraf kaydolunur. Bunların yekûnu hususî fasıl yekûnunu tecavüz edemez.

Şirketten devralınan işletme işlerine ait mukavelelere göre tediyesi icap eden borçlar da bu fasıldan verilir. Hattın 1934 senesine ait memur ve müstahdemlerinin maaş ve ücretleri de bu fasıldan verilir.

MADDE 4 — Üçüncü maddede yazılı yolların işletme hasılatı umumiyesi 1934 senesi Devlet demiryolları ve limanları işletme bütçesinde açılan (hususî varidat) faslına bir kalem olarak (3 000 000) üç milyon lira tahmin edilmiştir.

Şirketten devralınan işletme işlerine ait mukavelelerdeki matlubattan tahsil edilecek mebalîğ ile işletmeye ait olarak tesellüm olunacak nakit bu fasla ilâve olunur.

1 mart 1934 tarihinden 31 mayıs 1934 tarihine kadar şirketçe Devlet hesabına yapılan işletme hesapları için ayrı bir blânço tanzim edilerek bakıyei hesabat ve mevcudat 1934 malî senesine devrolunur.

MADDE 5 — İzmir - Kasaba ve temdidi demiryollarının tamirâtı esasıyesile yeni tesisata ait işleri Nafia vekâleti inşaat idaresi tarafından ifa olunarak parası Nafia vekâletinin 1934 senesi bütçesinin demiryolları inşaat fa-sılları tasarrufatından tesviyesine Nafia vekili mezundur.

MADDE 6 — Satın alınan demiryollarının teslim alındığı tarihte mevcut olan memur, müstahdemlerle bunlara ait olan sandıkların

Devlet demiryolları işletme umum müdürlüğüne tasfiyeleri yapılacaktır.

Memurlardan şirketle hususî mukaveleleri olanlar hakkında mukavelelerine göre muamele yapılır. Sandıktaki mevcut paraları da Nafia vekilinin tensibile idarece bir miktar ilâvesi icap ederse bu miktarın da zammı ile bir hesabı mahsusa alınarak hizmetlerine nihayet verilirken sahiplerine tevzi olunur.

Tasfiyeden sonra daimî olarak işletme kadrosuna alınan memurlar 1 haziran 1934 tarihinden itibaren Devlet demiryolları memurlarının haiz oldukları hakları kazanırlar.

MADDE 7 — Bu kanun 1 haziran 1934 tarihinden muteberdir.

MADDE 8 — Bu kanunun icrasına Nafia ve Maliye vekilleri memurdur.

30-V-934

Bş. V. <i>İsmet</i>	Ad. V. <i>Ş. Saracoğlu</i>	M. M. V. <i>Zekâi</i>	Da. V. <i>Ş. Kaya</i>
Ha. V. V. <i>Ş. Kaya</i>	Mal. V. <i>Fuat</i>	Mf. V. <i>Hikmet</i>	Na. V. <i>Ali</i>
İk. V. <i>M. Celâl</i>	S. İ. M. V. <i>Dr. Refik</i>	G. İ. V. <i>Ali Rana</i>	Zr. V. <i>Muhlis</i>

